

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/123/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215210038
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2215210038.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci a žalobcu: G. H., nar. XX.D. XXXX, obaja bytom A. X, XXX XX U., zastúpená: Consilior Iuris s.r.o., advokátskou kanceláriou, so sídlom Miletičova 23, 821 09 Bratislava, IČO: 47 231 157, konajúc JUDr. Michalom Kemkom proti žalovanému v 1.rade: EMDE trading, s.r.o. so sídlom Dopravná 1364/11, 955 01 Topoľčany, IČO: 45 367 876, právne zastúpený Mgr. Ing. Mariánom Galbavým, advokátom so sídlom Piešťanská 3, 917 01 Trnava, žalovanému v 2.rade: JT COMPANY INVEST, s.r.o so sídlom Dunajská 8, Bratislava-mestská časť Staré mesto, IČO: 46 201 904, žalovanému v 3.rade: BOPAL, s.r.o., so sídlom Osadná 2, 831 03 Bratislava, IČO: 36 557 293, právne zastúpený Mgr. Ing. Mariánom Galbavým, advokátom so sídlom Piešťanská 3, 917 01 Trnava, o určenie, že záložné právo nie je, na odvolanie žalovaných 1. a 3. proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 14C/288/2015-215 zo dňa 21.12.2016, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej **p o t v r d z u j e** .

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o náhrade trov konania **ruší a vec mu v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie v prvom odseku výroku určil, že na nehnuteľnostiach - na obchode so súp. č. XXXX postavenom na pozemku parcely registra „C“ parc. č. 901/1 o výmere 330 m², druh pozemku: Zastavané plochy a nádvoria a na pozemku parcely registra „C“, parc. č. 901/1 o výmere 330 m², druh pozemku: Zastavané plochy a nádvoria, zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. T. J., Obec T. J., okres Dunajská Streda, vedených Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom nie je záložné právo.

2. Výrokom II. o náhrade trov konania rozhodol, že žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, tak ako budú vyčíslené.

3. Rozhodnutie odôvodnil s použitím ust. § 191 ods. 1, § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, § 3 ods.1, § 34, § 35 ods. 1 a 2 § 37 ods. 1, § 39, § 49a, § 40a Občianskeho zákonníka a vecne tým, že podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 28.mája 2015 sa žalobcovia domáhali rozhodnutia súdu, ktorým by súd určil neexistenciu záložného práva. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 26.novembra 2014 medzi žalovaným v 1.rade ako záložným veriteľom a žalobcami ako záložcami bola uzavretá zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov. Žalobcovia ako záložcovia boli v rámci uzatvárania predmetnej záložnej zmluvy zastúpení žalovaným v 2.rade. Žalovaný v 2.rade konal v mene a na účet žalobcov na základe plnomocenstva z 11.novembra 2014.

Za žalovaného v 2.rade konal Z. Y., ktorému žalovaný v 2.rade udelil plnomocenstvo dňa 18.júla 2013. Majú za to, že záložná zmluva je neplatná, a to z dôvodu nedostatku náležitostí subjektu a vôle na strane záložcov. Žalobcovia mali záujem predať nehnuteľnosti, na ktorých v súčasnosti viazne záložné právo. Za týmto účelom sa Z. Y. stretol so žalobcami, pričom žalobcovia ho požiadali, aby našiel vhodného záujemcu. Žalobcovia mali v úmysle uzavrieť sprostredkovateľskú zmluvu. Z. Y. po istom čase navštívil žalobcov a predostrel im na podpis plnomocenstvo na uzavretie záložnej zmluvy k nehnuteľnostiam. Žalobcovia však nikdy nemali v úmysle zriadiť záložné právo k nehnuteľnostiam, ich úmyslom bolo predať nehnuteľnosti, a to za pomoci žalovaného v 2. rade ako sprostredkovateľa. Pri uzavretí dohody o plnomocenstve zo dňa 11.novembra 2014, teda neboli dané náležitosti vôle žalobcov, ich vôľa nebola skutočná, slobodná, vážna a nebola zbavená omylu. Na základe toho je táto dohoda o plnomocenstve neplatná. Takéto konanie žalovaného v 2.rade je aj v rozpore s dobrými mravmi, a aj z toho dôvodu je dohoda o plnomocenstve neplatná. V rozpore so skutočnou vôľou žalobcov, v mene a na účet žalobcov došlo k podpisu záložnej zmluvy so žalovaným v 1. rade. V tomto prípade neboli záujmy zástupcu, teda žalovaného v 2.rade v súlade so záujmami zastúpených, teda žalobcov. Došlo k porušeniu § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, preto úkony žalovaného v 2.rade, ktoré vykonal v mene a na účet žalobcov sú aj z tohto dôvodu neplatné. Neplatnosť plnomocenstva vyvoláva aj nedostatok spôsobilosti Z. Y. konať za žalovaného v 2.rade, nakoľko nebol platne splnomocnený na konanie za žalovaného v 2.rade. Majú za to, že aj plnomocenstvo udelené žalovaným v 2.rade Z. Y. z 18.júla 2013 je absolútne neplatné, a to z dôvodu rozporu so zákonom ako aj z dôvodu, že zákon obchádza. V danom plnomocenstve z 18.júla 2013 je obsiahnuté splnomocnenie Z. Y. ku všetkým právnym úkonom, úkonom súvisiacich so zastupovaním spoločnosti Morfone s.r.o. Ďalej je tam uvedené, že splnomocnenec je oprávnený na všetky rokovania a činnosti v rovnakom rozsahu, v akom by ich vykonával konateľ spoločnosti, splnomocnenec je oprávnený v mene spoločnosti uzatvárať a podpisovať zmluvy a všetky doklady a dokumenty voči tretím osobám, prijímať ich a ďalej konať právne úkony. Žalovaný v 2. rade teda Z. Y. splnomocnila na všetky právne úkony bez obmedzenia, na časovo neobmedzené trvanie, s tým, že spoločnosť nesie za konanie splnomocnenca vo všetkých úkonoch zodpovednosť. Plnomocenstvo udelené žalovaným v 2. rade splnomocnencovi Z. Y. je neplatné z dôvodu rozporu s § 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 13 ods. 1 Obchodného zákonníka, ako aj s § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže rozsah predmetného plnomocenstva je nedovolený a zároveň neurčitý. Uvedené plnomocenstvo obchádza zákonný inštitút konateľov ako štatutárneho orgánu spoločnosti s ručením obmedzeným a zároveň obchádza inštitút prokúry. K naliehavému právnemu záujmu uviedli, že v tejto právnej veci bude mať jej výsledok vplyv na právne postavenie žalobcov a zmení sa ich hmotnoprávne postavenie, keďže v súčasnosti sú záložcami. Na základe rozhodnutia súdu dôjde k zániku záložného práva k nehnuteľnostiam a jeho výmazu z evidencie katastra nehnuteľností.

4. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky z 19.februára 2016 (č.l. 148 - 149) súd zistil, že k 19.februáru 2016 malo dôjsť k odplatnému postúpeniu zabezpečenej pohľadávky 78.000,-- eur s príslušenstvom zo strany žalovaného v 1. rade na žalovaného v 3. rade. Dlžníkom je označená spoločnosť - žalovaný v 2. rade zo zmluvy o pôžičke z 26.novembra 2014 a nevrátenia poskytnutej pôžičky. V článku VI. tejto zmluvy je uvedená dohoda na odplatu za postúpenú pohľadávku vo výške 78.000,-- eur, ktorá bude započítaná na pohľadávku postupníka, ktorú evidujú voči postupcovi z titulu dodania tovaru postupníkom postupcovi na základe jednotlivých kúpnych zmlúv.

5. Zo zmluvy o spolupráci z 26.novembra 2014 (č.l. 150 - 152), je zrejmé, že právny predchodca žalovaného v 2. rade (označená ako spoločnosť) uzavrel so žalovaným v 1.rade, ako spolupracovníkom zmluvu, ktorá spočívala v podieľaní sa na podnikaní právneho predchodcu žalovaného v 2.rade, za čo mu tento sa zaviazal poskytnúť odmenu v podobe podielu na zisku. Pričom žalovaný v 1. rade poskytol spoločnosti 78.000,-- eur na základe zmluvy o pôžičke z 26.novembra 2014, ktorá je zabezpečená zmluvou o zriadení záložného práva z 26. novembra 2014 (článok II zmluvy).

6. Zmluvou o prevode obchodného podielu zo 14.júla 2016 (č.l. 168 - 171) mala P. X., ako prevádzajúca a spoločníčka spoločnosti Morfone s.r.o. a majiteľka obchodného podielu tejto spoločnosti vo výške 100% previesť svoj celý obchodný podiel na spoločnosť BK Corporation s.r.o., ako nadobúdateľ, za 100 eur (č.l. IV zmluvy). Nadobúdateľ mal vyplatiť v hotovosti do rúk prevádzajúcej na valnom zhromaždení spoločnosti Morfone s.r.o., konanom 14. júla 2016.

7. Keďže sa žalobcovia domáhali svojho práva v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP určovacou žalobou, zaoberal sa súd primárne zistením, či mali na takomto určení naliehavý právny záujem tak, ako to

požaduje zákon. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení bude daný spravidla vtedy, ak by bez tohto určenia bolo žalobcom právo ohrozené alebo ak by sa bez tohto požadovaného určenia stalo ich právne postavenie neistým. Výrok súdu o určení potom ohrozenie, neistotu alebo neurčitost' v právnom postavení žalobcu odstraňuje bez toho, že by ukladalo splnenie nejakej povinnosti. Z uvedeného teda vyplýva, že naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý možno týmto právnym prostriedkom odstrániť. V prípadoch, kedy by požadované určenie existencie či neexistencie práva či právneho vzťahu medzi stranami sporu malo charakter len prejudiciálnej otázky k inému sporu medzi stranami, nebude daný naliehavý právny záujem na takomto určení.

8. Súdna prax sa ustálila na názore, že určovací žaloba je prípustná pri spornosti práv (právnych vzťahov) k nehnuteľnostiam evidovaným v katastri nehnuteľností, ak rozsudok vyhovujúci žalobe môže privodiť zosúladenie evidovaného a právneho stavu. Tento právny záver zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky napríklad v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 56/2003 publikovanom v časopise Zo súdnej praxe pod č. 48/2004, v ktorom uviedol, že ak je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník spornej nehnuteľnosti, žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva. Obdobne by mohlo dôjsť k zosúladeniu evidovaného a právneho stavu aj v predmetnej veci čo do evidencii ľarchy.

9. V danom prípade sa žalobcovia domáhali určenia, že záložné právo neexistuje. Na tomto mieste súd konštatuje, že žalobcovia na takomto určení naliehavý právny záujem majú, pretože stav ohrozenia práva žalobcov možno odstrániť len týmto určením. Stav ohrozenia práva žalobcov a neistoty v ich právnom postavení vidí súd v tom, že v prípade realizácie záložného práva záložným veriteľom, bude ohrozené vlastnícke právo žalobcov k predmetnej nehnuteľnosti. Vyslovením existencie, resp. neexistencie záložného práva žalobcovia nadobudnú istotu, či sa majú alebo nemajú realizácii záložného práva podrobiť a či sa tento úkon dotkne ich vlastníckeho práva.

10. V danom prípade, vzhľadom na reálny stav správania sa strán sporu odopretím určovacej žaloby by došlo k porušeniu ústavného práva žalobcov na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Preto je daný naliehaný právny záujem.

11. K tomu, aby právne úkony vyvolali zamýšľané právne účinky, musia byť splnené ich náležitosti tak, ako sú stanovené v § 37 a nasl. Občianskeho zákonníka. Esenciálnou náležitosťou každého právneho úkonu je, že musí byť urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný (§ 37 ods. 1 O. z.). Vôľa je psychický stav konajúceho človeka k zamýšľanému, chcenému dôsledku. Z povahy občianskoprávných vzťahov vyplýva, že psychologické skúmanie existencie skutočnej a objektívnej vôle pri každom jej prejave nie je možné. To, že je tu existencia vôle sa pri jej prejave posudzuje predovšetkým z objektívnych skutočností, teda z okolností, za ktorých bol prejav vôle urobený. Pritom sa však prihliada k dobrej viere adresáta prejavu. Neprihliada sa však k vnútornej pohnútke (motívu) adresáta prejavu. Takáto pohnútka je v tomto prípade úplne irelevantná.

12. Náležitosťou vôle konajúcej osoby je sloboda a vážnosť pri jej prejave pri zachovaní absencie omylu a tiesne, pričom v občianskom práve tieto dve stránky nie je možné skúmať oddelene, nakoľko nech sú z teoretického hľadiska oba atribúty vôle rovnocenné, pre možnosť posúdenia náležitostí právneho úkonu je rozhodujúca sloboda prejavu vôle.

13. V zmysle citovaného § 49a Občianskeho zákonníka má omyl konajúceho za následok neplatnosť právneho úkonu vtedy, ak bol podstatný (rozhodujúci pre uskutočnenie právneho úkonu konajúceho) a súčasne za predpokladu, že druhý účastník právneho úkonu omyl konajúceho vyvolal alebo o ňom (t.j. o omyle a nie o skutočnosti, ktorá bola pre uskutočnenie právneho úkonu rozhodujúca), hoci ho sám nevyvolal, so zreteľom ku všetkým okolnostiam musel vedieť. Vo vzťahu k v poradí druhému predpokladu rozlišuje zákon dve situácie - jednak ide o situáciu, kedy druhý účastník omyl vyvolal a potom o situáciu, kedy druhý účastník musel o omyle konajúceho vedieť; obe situácie z hľadiska právnej relevancie sú rovnocenné a stačí, ak je daná jedna z nich.

14. Omyl je vyvolaný druhým účastníkom vtedy, ak tento účastník bez úmyslu uviesť mýliaceho sa účastníka do omylu, vznik omylu spôsobil, napr. uvedením nepravdivých skutočností, ktoré boli pre utváranie vôle konajúcej osoby rozhodujúce. O prípad, kedy omyl musel byť druhému účastníkovi známy, ide vtedy, keď druhý účastník buď omyl poznal alebo vzhľadom k okolnostiam musel poznať

a mýliaceho sa na jeho omyl neupozornil. Pre úplnosť treba uviesť, že tretím prípadom neplatnosti právneho úkonu pre omyl je prípad, kedy bol omyl druhým účastníkom vyvolaný úmyselne (ľst'ou), pričom zákon nevyžaduje, aby v tomto prípade išlo o omyl podstatný (§ 49a veta druhá Občianskeho zákonníka).

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 96/1995 (publikovanom v časopise Zo súdnej praxe pod č. 39/1998) uviedol, že absolútna neplatnosť právneho úkonu (negotium nullum) nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona (ex lege), v dôsledku čoho sa hľadá na absolútne neplatný úkon tak, ako keby nebol nikdy urobený. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Ak je určitý úkon absolútne neplatný, nastáva jeho neplatnosť priamo zo zákona už v čase jeho urobenia. Ani pri uplatnení princípov spravodlivosti a dobrých mravov pri výkone práv a povinností nemá súd možnosť dodatočne zvážiť, či absolútnu neplatnosť úkonu „uzná alebo neuzná“ (resp. či ju zohľadní alebo nezohľadní). Na dôvod zakladajúci absolútnu neplatnosť právneho úkonu musí súd vždy prihliadnuť, a to aj bez návrhu (z úradnej povinnosti - ex officio).

16. Navyše právny úkon je neplatný, ak sa prieči dobrým mravom. Za dobré mravy treba považovať súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, sú rešpektované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Ide teda o súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je veľaokrát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Dobré mravy sú totiž meradlom hodnotenia konkrétnej situácie, odpovedajúcej všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti v súlade so všeobecnými zásadami morálky demokratickej spoločnosti. Úvaha súdu o tom, či výkon práv a povinností je v rozpore s dobrými mravmi, musí byť podložená konkrétnymi zisteniami v konaní. Dobré mravy z hľadiska § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka majú prevažne funkciu interpretačnú. Ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa však nepoužíja, ak priama aplikácia príslušného ustanovenia zákona vedie k tomu istému výsledku.

17. Vzhľadom na zistenú skutočnosť, že žalobcovia kvalifikovane namietli skutočnosti (v zmysle ustanovenia § 49a OZ) dovoľávajúci sa práve na právny úkon vyvolaný v omyle, súd sa ďalej zaoberal týmto smerom. Sami žalobcovia pri výsluchu uviedli, že nikdy nemali v úmysle obchodovať s repkou olejnou. Túto skutočnosť potvrdili aj dvaja svedkovia a tiež uvedenú skutočnosť tvrdil aj p. Y. so slovami, že o takomto obchode p. H. nechcel ani počuť. Práve naopak žalobcovia mienili svoju nadbytočnú nehnuteľnosť vo T. J. predať a z týchto prostriedkov následne chceli podporiť rodinu. Túto skutočnosť potvrdili opätovne dvaja svedkovia, opak však už tvrdil p. Y., tvrdiac, že p. H. chcel kvázi podporiť podnikanie a údajne nezištne poskytol na to svoje majetky. V tomto smere však žalovaná strana nepresvedčila súd a ani vykonaním dokazovania súd nemohol dospieť k takémuto záveru. Ďalej bolo však zistené, že i napriek úmyslu žalobcov, de facto poverili p. Y. na uzavretie zmluvy o záložnom práve k ich nehnuteľnosti. Je zrejmé, že ich podpisy boli aj notársky overené. Avšak takýto dokument trpí závažnou vadou, totiž nesleduje vôľu žalobcov. A teda súd jednoznačne dospel k záveru, že daný právny úkon - plná moc, ktorým mali splnomocniť p. Y., ako zástupcu spoločnosti Morfone s.r.o. na uzavretie zmluvy o záložnom práve - bol vykonaný v omyle, pričom tento omyl musel vyvolať, resp. musel byť zrejmý tretej osobe - splnomocnencovi. Jedná sa síce o jednostranný právny úkon, avšak jednoznačne vykonaným dokazovaním bolo zistené, že žalobcovia nemienili splnomocniť právneho predchodcu žalovaného v 2.rade na uzavretie zmluvy o záložnom práve, ale mienili poveriť p. Y. s odpredajom nadbytočnej nehnuteľnosti. I napriek tomu obsah plnomocenstva nezdieľa ich vôľu. Pričom tento dokument jednoznačne vyhotovoval p. Y., niekoľko krát rokoval s p. H., navyše p. H., ktorý má vyše 80 rokov, je právne vzdelaný a aj zasahoval do textu splnomocnenia, niekoľkokrát text plnej moci bol prepisovaný, no i napriek tomu muselo dôjsť (zrejme zámenou) k podpísaniu dokumentu - plnomocenstva z 11.novembra 2014, ktorý si však jednoznačne žalobcovia neželali. P. Y. síce tvrdil, že text dokumentu bol vysvetľovaný aj dvomi prítomnými zamestnankyňami notárskeho úradu. Svoje tvrdenie však v konaní nepreukázal.

18. Navyše pán Y. mal konať za právnickú osobu, a to v jej mene a na jej účet, bez toho aby bol v Obchodnom registri zapísaný ako prokurista, resp. ako štatutárny orgán. Preukazoval sa pritom generálnou plnou mocou a tiež následne konateľka tejto spoločnosti chcela konvalidovať vykonané úkony splnomocnencom ex post.

19. Vo všeobecnosti platí, že úkony právnickej osoby vo všetkých veciach môžu vykonávať iba osoby, ktoré sú na to oprávnené zmluvou o zriadení právnickej osoby, zakladacou listinou alebo zákonom. Za spoločnosť s ručením obmedzeným koná štatutárny orgán, teda konateľ. Toto pravidlo vyplýva aj z ustanovenia § 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Znamená to, že zákon nedovoľuje iným osobám realizovať právne úkony právnickej osoby vo všetkých veciach, a to ani na základe zastúpenia (plnej moci). Ústavný súd SR (III. ÚS 353/2012-17 z 1. augusta 2012) tiež uviedol, že ak je plnomocenstvo udelené spoločnosťou a v rozsahu oprávnenia môže splnomocnenec robiť právne úkony spoločnosti vo všetkých veciach, potom by išlo o právny úkon absolútne neplatný (podľa § 39 Občianskeho zákonníka), pretože zo zákona (§ 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka) patrí tento rozsah právomoci výlučne iba konateľom. S tým úzko súvisí otázka princípu publicity, teda zápisu do obchodného registra, kde sa zapisujú iba konatelia, prípadne prokuristi. Na to nadväzuje aj požiadavka právnej istoty najmä u tretích osôb, ale aj spoločnosti samotnej, keďže nie je zrejmé, či by v týchto prípadoch robili právne úkony spoločnosti po udelení plnej moci konateľ a splnomocnenec popri sebe alebo iba splnomocnenec a pod. Teda udelenie tzv. generálnej plnej moci zo strany právnickej osoby na úkony vo všetkých jej veciach je absolútne neplatné. Na takúto generálnu plnú moc sa z právneho hľadiska nazerá ako na úkon (dokument), ktorý neexistuje. Neplatnosť generálnej plnej moci spôsobuje aj následky vo forme neplatnosti pre všetky ďalšie právne úkony, ktoré boli na základe nej vykonané. Budú tiež považované za absolútne neplatné, a teda za právne neexistujúce.

20. Vzhľadom na uvedené, súd musí teda prihliadať aj na ničotnosť plnej moci z 18. júla 2013, ktorým mala spoločnosť právneho predchodcu žalovaného v 2. rade splnomocniť, vzhľadom na rozsah oprávnení - vo všetkých úkonoch tejto spoločnosti práve p. Y. (č.l. 12). Uvedené aj potvrdila sama konateľka tejto spoločnosti, že „figurovala len na papieroch“. Ďalej možno tiež jednoznačne dospieť k záveru, že i ďalšie právne úkony - zmluvy nemohli byť platne uzavreté. Teda ani zmluva o zriadení záložného práva.

21. Vykonanie úkonu právnickou osobou v rozpore so zákonom, ako to bolo rozobraté vyššie, spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu, ktorá nastáva priamo zo zákona, pôsobí od začiatku a voči každému, súd musí na takúto neplatnosť prihliadať a vyvodzovať z nej dôsledky aj bez návrhu z úradnej povinnosti (ex offa).

22. Ďalej je vhodné uviesť tiež, že absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva bez ďalšieho zo zákona a hľadá sa naň, ako keby nebol urobený, táto neplatnosť nemôže byť zhojená dodatočným schválením a nemôže sa konvalidovať ani dodatočným odpadnutím dôvodu neplatnosti. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

23. Žalovaný v 1. rade uvádzal, že nadobudol práva v dobrej viere. K otázke vplyvu neplatnosti právneho úkonu na práva dobromyseľných nadobúdateľov sa už vyjadril i Ústavný súd SR v uznesení z 10. februára 2010 sp. zn. I. ÚS 50/10. Poukázal v ňom na zásadu rímskeho práva nemo plus iuris ad alium tranfere potest quam ipse habet, v zmysle ktorej z neprávania nemôže vzniknúť právo. Zdôraznil, že platne nemôže nadobudnúť vlastnícke právo, (ale ani iné majetkové právo) právny nástupca, ak subjekt, od ktorého odvodzuje svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti, toto právo nikdy nenadobudol, (resp. nebol na to oprávnený) a teda ho ani nemohol platne previesť. Dobrá viera týchto ďalších nadobúdateľov je významná len potiaľ, pokiaľ im možno priznať všetky práva a povinnosti oprávneného držiteľa (§ 129 a nasl. O.z.). Dobrej viere, ale súčasný právny poriadok žiadne iné právne následky nepriznáva. Ochrana, ktorú poskytuje nadobúdateľovi nie je takej intenzity, aby zabránila vlastníčkovi nehnuteľnosti účinne uplatňovať svoje absolútne právo. Inými slovami pokiaľ zápis v katastri nehnuteľností nezodpovedá skutočnosti, má skutočnosť (reálny stav) prevahu nad zápisom v katastri. Nie je teda možné uprednostniť požiadavku právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou, podľa ktorej nikto nemôže na iného previesť viac práv ako sám má. Vychádzajúc teda z tejto zásady (nemo plus iuris ad alium tranfere potest quam ipse habet, § 37 ods. 2 Občianskeho zákonníka), sú neplatné aj následné zmluvy týkajúce sa predmetných nehnuteľností (zmluva o postúpení pohľadávky z 19. februára 2016 č.l. 148 - 149).

24. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žaloba o určenie neexistencie záložného práva k dotknutej nehnuteľnosti je dôvodná. Pre vznik záložného práva viažuceho sa k nehnuteľnosti sa vyžaduje jednak písomná zmluva a jednak i vklad do katastra nehnuteľností, ktorá skutočnosť završuje

proces vzniku záložného práva. Keďže záložné právo má vecnoprávnu povahu, môže ho zriadiť len vlastník veci, ktorá sa ako záloh poskytuje. Nakoľko však vlastník veci konal jednak v omyle vyvolanom cudzou osobou čo do splnomocnenia vo veci zriadenia záložného práva k nehnuteľnosti a jednak splnomocnenec nemal platnú plnú moc konať za právneho predchodcu žalovaného v 2.rade, nemohlo dôjsť ani k platnému zaťaženiu nehnuteľnosti navyše nezištne v prospech tretej osoby.

25. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

26. Na záver súd uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou strán sporu, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

27. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobcovia boli v konaní v celom rozsahu úspešní a preto majú nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník /§ 262 ods. 2 CSP/.

28. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaný 1 prostredníctvom právneho zástupcu a to s poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h), predovšetkým uviedol, že zastáva názor, že prvostupňový súd v otázke vôle žalobcov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vecne nesprávne vec právne posúdil. Argument žalobcu nedostatku vôle považuje za účelový, nakoľko na jednej strane žalobcovia tvrdia, že konali v omyle, na strane druhej však udelil žalovanému v 2. rade, zastúpeného Z. Y. plnomocenstvo na uskutočnenie všetkých právnych úkonov, resp. iných procesných úkonov, ktoré súvisia so zriadením záložného práva k predmetnej nehnuteľnosti. Účelovosť uvedeného argumentu možno badať aj na skutočnosti, ktorá vyplýva z výsluchu žalobcov, ktorí uviedli, že nikdy netrpeli duševnou poruchou, ktorá by ich obmedzovala v spôsobilosti na právne úkony. Okrem toho žalobca 1 je promovovaný právnik, ktorý bez ohľadu na svoj vek je schopný odlíšiť predmet splnomocnenia - predaj nehnuteľnosti od predmetu splnomocnenia zriadenia záložného práva, keďže sa jedná o tradičné právne inštitúty, ktorých schopnosť odlíšiť nemôže byť obmedzená z dôvodu vysokého veku alebo iných skutočností. Vychádzajúc z obsahu a formy plnomocnenstva udeleného žalobcami žalovanému v 2. rade, je zřejmé, že toto je jasné, zreteľné a určite vyjadruje vôľu žalobcov zriadiť záložné právo k nehnuteľnosti. Vôľa zriadiť záložné právo k nehnuteľnosti nie je v uvedenom plnomocnenstve vyjadrená neurčitým spôsobom, skryto, prípadne nezrozumiteľnými pojmami. Vôľa zriadiť záložné právo nie je vyznačená drobným písmom, ktoré by bolo potrebné identifikovať prostredníctvom zväčšovacích pomôcok, práve naopak. Táto vôľa je súčasťou sprievodného textu, je vyjadrená písmom rovnakej veľkosti a navyše odlišená kurzívou. Na prvý pohľad je zřejmé, že text plnomocnenstva nie je spôsobilý vyvolať omyl v otázke predmetu splnomocnenia. Iniciovanie súdneho konania vykonštruovania argumentov nedostatku vôle žalobcov vníma skôr z pohľadu neskoršej angažovanosti rodinných príslušníkov žalobcov, nakoľko odo dňa podpisu záložnej zmluvy až do podania žaloby uplynulo takmer päť mesiacov a toto záložné právo nebolo rozporované. Počas tejto doby bol žalovaný v 1. rade oslovený p. Y. za účelom stretnutia ohľadom podmienok zrušenia záložného práva z dôvodu dvoch záujemcov o kúpu nehnuteľnosti. Záložné právo ako také však rozporované nebolo. Takisto odmietajú argument v osobe, ktorej udeľujú plnomocenstvo. Identifikácia plnomocnenstva na plnomocnenstve je dostatočne jasná a zrozumiteľná, obchodné meno žalovaného v 2. rade a meno jeho zástupcu je zvýraznené tučným písmom a oddelené od ostatného textu. Čo sa týka vypočutých svedkov, na ktorých sa odvoláva prvostupňový súd, svedkovia majú len sprostredkované informácie od žalobcov, čo však spochybňuje ich vierohodnosť a výpovednú hodnotu. Konštatovanie zámeny dokumentov je len nepodloženou domnienkou, ktorá nevyplýva zo žiadneho dôkazu predloženého žalobcami, práve naopak z citovaného odôvodnenia je zřejmé, že právne zastúpený žalobca pripomienkoval a zasahoval do textu splnomocnenia, mal záujem sa podieľať na obsahu splnomocnenia, obsah splnomocnenia kontroloval, preto je až zarážajúce, že by osoba, ktorá by v priebehu rokovaní obsah dokumentu upravuje, na záver podpísala dokument, ktorý nevyjadruje jej vôľu, navyše, keď k podpisu splnomocnenia došlo v domácom prostredí žalobcov.

V ďalšom sa zaoberal argumentáciou súdu ohľadom neplatnosti generálneho plnomocnenstva udeleného právnickou osobou tretej osobe stojacej mimo právnickej osoby rozhodnutím Ústavného súdu SR z 01.augusta 2012, č.k. III. ÚS 353/2012-17 toto rozhodnutie Ústavného súdu SR silne zarezonovalo aj

medzi odbornou verejnosťou a narušilo právnu istotu nevyčíslenú v množstve záväzkových vzťahov, keďže generálna plná moc je bežnou súčasťou podnikateľského prostredia. Ústavný súd vo vyššie uvedenom rozhodnutí vyslovil názor, s ktorým nemožno súhlasiť. Záver je uvedený veľmi stručne a nejasne. Dôvody v ňom uvedené sú nepresvedčivé a nezrozumiteľné, samotný Občiansky zákonník vyžaduje, aby bol v plnej miere rozsah vymedzený, no žiadnym spôsobom nevyjadruje hranicu rozsahu, ani spôsob vyjadrenia rozsahu plnomocenstva. Pokiaľ by bolo možné sa stotožniť s argumentáciou Ústavného súdu, dospelo by sa k záveru, že právnická osoba sa nemôže dať zmluvne zastúpiť na základe plnomocenstva, keďže podľa Ústavného súdu to podľa § 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je možné. Právna úprava zastúpenia na základe plnomocenstva je vo vzťahu k fyzickým a právnickým osobám je úplne rovnaká. Záver, podľa ktorého môže udeliť generálnu plnú moc spoločne fyzickej osobe podporuje aj judikatúra Najvyššieho súdu SR, napr. uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 30.06.2008, sp.zn. 1Obo 37/2008.

Čo sa týka dobromyseľnosti nadobúdateľov práv, v tomto prípade ide o žalovaného 1, resp. vzhľadom na postúpenie pohľadávky spolu so zabezpečovacím inštitútom aj žalovaný v 3. rade, ktorý bez akéhokoľvek zásahu do vzťahu medzi žalovaným v 2. rade a žalobcami nadobudol ako záložný veriteľ záložné právo zálohu vo vlastníctve žalobcov.

V ďalšej časti odvolania namieta procesné pochybenia súdu prvej inštancie, zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 19.02.2016, prišlo k postúpeniu pohľadávky zabezpečenej predmetným záložným právom zo žalovaného 1 na žalovaného 3. Do pozície záložného veriteľa preto namiesto žalovaného 1 nastúpil žalovaný 3. Táto skutočnosť bol aj zo strany právneho zástupcu žalobcu uvedená na pojednávaní 04.05.2016, na ktorom rozšíril okruh účastníkov na strane žalovaných o žalovaného v 3. rade, keďže v katastri bol zapísaný ako veriteľ žalovaný 1. Po zápise nového záložného veriteľa na príslušnom liste vlastníctva predložil právny zástupca žalobcov na pojednávaní 04. novembra 2016 výpis z listu vlastníctva aj konajúcemu súdu, pričom žalobu zobral voči žalovanému v 1. rade späť. Táto skutočnosť síce nevyplýva zo zápisnice, ale z nahrávky pojednávania. S uvedeným súvisí aj skutočnosť, že v nadväznosti na postúpenie pohľadávky spolu so zabezpečovacím inštitútom opätovne vznikli vo vzťahu k žalovanému 1. námietku pasívnej legitímácie. V nadväznosti na postúpenie pohľadávky spolu so zabezpečovacím prvkom a následne zápis záväzného veriteľa v katastri nehnuteľností prišlo k strate vecnej pasívnej legitímácie na strane žalovaného 1. Predmetné konanie bolo iniciované, tzv. určovacou žalobou, ktorej petit znie na určenie, či právo je alebo nie je. Konanie nebolo iniciované žalobou na určenie neplatnosti konkrétnej zmluvy a bohatá judikatúra vnútroštátnych súdov ustanovila právny názor, podľa ktorého účastníkom konania o určenie neplatnosti zmluvy, napr. kúpnej na nehnuteľnosť v prípade, že prišlo k ďalším prevodom, musia byť všetci účastníci, ktorí zmluvu uzavreli a rovnako aj ich právni nástupcovia. V druhom prípade, ak ide o konanie o určenie práva, napr. vlastníckeho, žalobca žalobcu musí smerovať voči osobám, ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností (rozsudok Krajského súdu Trnava z 02.05.2012, sp.zn. 24Co/30/2010) aj Najvyšší súd vo svojom uznesení zo dňa 31.01.2011, sp.zn. 5MCdo 1/2010 zaujal obdobný názor. Nedostatok vecnej pasívnej legitímácie v konaní o určenie neexistencie vlastníckeho práva, má za následok aj nedostatok naliehavého právneho záujmu voči subjektu nezapísanému v katastri nehnuteľností. Opomenutie námietky pasívnej legitímácie, nevysporiadanie sa s námietkou pasívnej legitímácie v odôvodnení rozhodnutia predstavuje porušenie práva na spravodlivý súdny proces a má za následok nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k tejto námietke. Okrem toho 04. novembra 2016 prvostupňový súd vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil uznesením, ktorým pojednávanie odročil za účelom vyhlásenia rozhodnutia s tým, že účastníci už volaní nebudú, pokiaľ chcú, prevezmú rozhodnutie. Právny zástupca žalovaného sa vyhlásenia rozhodnutia nezúčastnil. Následne 12.12.2016 bolo pôvodnému zástupcovi žalovaného doručené uznesenie zo dňa 07.12.2016, z ktorého je zrejmé, že sa 02.12.2016 konalo pojednávanie. Pokiaľ prvostupňový súd v prvom kroku odročil pojednávanie za účelom vyhlásenia rozhodnutia a následne v druhom kroku zistí, že rozhodnúť nemôže, musí sa konať pojednávanie, má o tom nepochybne účastníkov konania prostredníctvom právneho zástupcu upovedomiť. Okrem toho prvostupňový súd uznesením zo dňa 07.12.2016 pripustil zmenu žalobného petitu v nadväznosti na vyjadrenie právneho zástupcu žalobcov, ktorý uviedol, že netrvá na znení petitu tak, ako bolo uvedené v návrhu zo dňa 27.05.2016 a to v rozsahu určenia konkrétneho subjektu, v prospech ktorého je záložné právo zriadené. Na pojednávaní 04.11.2016 žiada upraviť petit tak, že záložné právo v prospech žalovaného v 3. rade nie je. O tomto návrhu však súd nikdy nerozhodol. Okrem toho na pojednávaniach nebolo zrejmé v akej pozícii vystupuje Z. Y. a P. X., ktorá z nich bola v tom čase konateľom právneho predchodcu a kto vystupoval v mene účastníka konania.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov je názoru, že súd prvej inštancie vec nesprávne posúdil, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj konanie vykazuje viaceré procesné pochybenia, trpí

vadami. Pri posúdení veci je podstatné, že žalobcovia udelili platnú plnú moc Z. Y., ktorá je odrazom ich skutočnej vôle a zároveň Z. Y. platne bol splnomocnený právnym predchodcom žalovaného 2. Žalovaný 3 v nadväznosti na postúpenie pohľadávky spolu so zabezpečovacím prvkom je dobromyseľným nadobúdateľom práv, ktoré mu v nadväznosti na vykonané dokazovanie musí byť poskytnutá právna ochrana. Žalovaný v 1. rade postráda vecnú pasívnu legitímáciu a tým nie je vo vzťahu k nemu preukázaný naliehavý záujem. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne alebo, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a zároveň si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia.

29. K doručenému odvolaniu podali písomné vyjadrenie žalobcovia, ktorí zdôraznili, že v konaní boli vypočutí svedkovia, predovšetkým ide o Ing. H. D., ktorý vypovedal 11.12.2015 a je zrejme, aj podľa tejto výpovede, žalobcovia nesúhlasili s pôvodným zámerom Y., že žalobca 1 by mal participovať na obchode s repkou olejnou, čo potvrdil svedok Ing. Y., ktorý bol prítomný na prvom stretnutí medzi H. a Y., ale aj samotný Y.. Ďalej Ing. Y. potvrdil, že žalobca 1 mal na pravom stretnutí osloviť Y. vo veci sprostredkovania predaja nehnuteľností žalobcom vo T. J.. Tento zámer predaja nehnuteľností potvrdil aj svedok D.. Prejav vôle vyjadrili v plnomocenstve udelenom žalobcovi právnemu predchodcovi žalovaného 2. Podľa tvrdení žalovaného 1 je určitý a zrozumiteľný a preto by nemal trpieť vadami vôle. Žalobkyňa 2 vôbec nemala žiadne vedomosti o obsahu plnomocenstva a žalobca 1 uzavrel toto plnomocenstvo v dôsledku početných návštev Y., ktorý žalobcovi v 1. rade ponúkal možnosť obchodovania s repkou olejnou, predkladal mu rôzne dokumenty a využil vysoký vek žalobcu a jeho dôverčivosť, až napokon došlo k podpisu plnomocenstva zo dňa 11.11.2014, pričom žalobcovia si neboli vedomí skutočnosti, že by Y. splnomocňovali na uzavretie záložnej zmluvy k ich nehnuteľnosti vo T. J.. Argument žalovaných, že žalobcovia v rámci piatich mesiacov po podpise záložnej zmluvy nerozporovali záložné právo, nesvedčí o tom, že by so zriadením a vznikom záložného práva súhlasili. Jednoducho trvalo určitý čas, kým sa o jeho zápise v katastri nehnuteľností vôbec dozvedeli. Je ale nesporné, že plnomocenstvo nevyjadrovalo vôľu žalobcov. Tvrdenie, že žalobca prepisoval predložené texty Y. svedčí o dlhodobom postupe Sýkoru voči žalobcom o rôznych dokumentov, ktoré ponúkal žalobcom v prvom rade na podpis, až napokon došlo k podpisu napadnutého plnomocenstva. Z okolností prejednávanej veci vyšlo najavo, že žalobcovia boli v omyle týkajúcom sa udelenia plnomocenstva, preto sa v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie. Takisto zdieľajú názor súdu prvej inštancie ohľadne použitia rozhodnutia Ústavného súdu SR zo dňa 01.08.2012, sp.zn. III. ÚS 353/2012. Čo sa týka ochrany odvolateľov vo vzťahu k ochrane dobromyseľnosti pri neplatnom uzavretom plnomocenstve, je zabezpečené prostredníctvom § 33 ods. 2 druhá veta OZ. Žalovaný 1 v rámci odbornej starostlivosti mohol skúmať vzťah pána Y., resp. právneho predchodcu žalovaného 2 so žalobcami, prečo žalobcovia zabezpečili záväzok dlžníka a podobne. Rovnako žalovaný v 3. rade sa nemôže odvolávať na dobromyseľnosť samu o sebe bez ďalšieho. S rozsudkom súdu prvej inštancie sa plne stotožňujú, pričom aj naďalej sa pridriavajú aj ďalších dôvodov neexistencie záložného práva. Ide najmä o rozpor záujmov žalobcov a právneho predchodcu žalovaného v 2. rade pri udelení plnomocenstva. Charakter spotrebiteľského vzťahu a nepomer medzi hodnotou zabezpečovanej pohľadávky a hodnoty zálohu. Pokiaľ žalovaný 1 a 3 je v odvolaní tiež namietajú procesné pochybenie súdu prvej inštancie, ktoré naplnenie odvolacieho dôvodu v § 365 ods. 1 písm. b) CSP, je potrebné aby porušenie práva na spravodlivý proces v podobe znemožnenia uskutočnenia procesných práv malo určitú intenzitu. Z obsahu odvolania však nevyplýva akým konkrétnym spôsobom mohli byť porušené procesné práva žalovaných 1 a 3, resp. akým spôsobom mohli v odvolaní namietané procesné pochybenia znamenať vadu napadnutého rozsudku. Svedok Y. síce mohol byť oboznámený s obsahom spisov, hoci napokon sa preukázalo, že konateľom právneho predchodcu žalovaného 2 nikdy nebol. Z dôvodu jeho blízkeho vzťahu s vtedajšou konateľkou spoločnosti a napokon z toho dôvodu, že spoločnosť prakticky riadil on a nie jeho jediná spoločníčka konateľka, však mohlo dôjsť k oboznámeniu sa s obsahom spisu. Uvedené však nie je dôvodom na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie, keďže týmto spôsobom nedošlo k naplneniu odvolacích dôvodov v § 365 ods. 1 písm. b) a písm. d) CSP a to v súvislosti s § 191 CSP. Ani z odvolania nevyplýva akým spôsobom by uvedené malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Pokiaľ odvolatelia poukazujú na to, že dňa 02.12.2016 mal byť vyhlásený rozsudok, v tomto smere nedošlo k porušeniu rovnosti strán konania. Rovnaké informácie ako žalovaní 1 a 3 mali aj žalobcovia, avšak tí využili svoje právo sa prejednávania zúčastniť. Okrem toho žalovaný 1 a 3 proti uzneseniu zo dňa 07.12.2016 nepodali sťažnosť, hoci boli na to oprávnení. Preto nemožno ani v odvolaní s úspechom namietiť prípadné procesné pochybenia, ktorých nápravy sa mali možnosť domôcť. Čo sa týka zmeny petitu, je otázne, či došlo k jeho zmene v zmysle § 140 CSP alebo len k spresneniu petitu. Žalobcovia sa domáhali zmeny formulácie petitu, v znení, v zmysle ktorého vo výroku

nebude označená spoločnosť, v prospech ktorej je zapísané záložné právo v katastri nehnuteľností, keďže uvedené nie je potrebné uvádzať vo výroku rozhodnutia. Ani toto však nemalo vplyv na porušenie práva na spravodlivý proces. Napokon, ak žalovaný 1 tvrdí nedostatok svojej pasívnej legitímácie v konaní, je rozsudok súdu prvej inštancie záväzný aj pre neho. V prípade, ak by zmluva o postúpení práv medzi žalovaným 1 a 3, bola neplatná, účastníci by od nej odstúpili, prípadne by došlo k inému spôsobu zániku zmluvy o postúpení a ak by žalovaný 1 nebol účastníkom konania na strane žalovaných, v tom prípade by sa naňho nevzťahoval rozsudok súdu prvej inštancie. Preto má za to, že žalovaný v 1. rade je pasívne legitimovaným subjektom. Čo sa týka polemiky o rozdielnosti konania o určenie neplatnosti zmluvy a určenia vlastníctva, v konaní o určenie, či tu právo je alebo nie je, súd je povinný skúmať všetky rozhodujúce skutočnosti pre posúdenie, či takéto právo tu je alebo nie je a teda nielen platnosť záložnej zmluvy, ale vznik a trvanie záložného práva vo všeobecnosti a vo vzťahu k stranám konania a v tomto smere poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.02.2009, č.k. 4Cdo/89/2009. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené argumenty navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Keďže žalovaný v 2. rade po vyhlásení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie zanikol, navrhol, aby súd v konaní pokračoval s jeho právnym zástupcom a to so spoločnosťou JT COMPANY INVEST s.r.o., IČO: 46 201 904.

30. V priebehu odvolacieho konania, odvolací súd zistil, že žalobca 1 - R. H. zomrel a po zistení, že jeho právnym nástupcom podľa dedičského rozhodnutia je pôvodne žalobkyňa 2, rozhodol o zmene účastníkov na strane žalobcov, ale aj na strane žalovaným uznesením sp.zn. 24Co/123/2017-288 zo dňa 25.09.2018 a to tak, že odvolací súd bude v konaní o odvolaní pokračovať na strane žalobcov s právnym nástupcom žalobcu G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. X, U. a na strane žalovaného 2 s právnym nástupcom, ktorým je spoločnosť JT COMPANY INVEST s.r.o., so sídlom Dunajská 8, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré mesto, IČO: 46 201 904.

31. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h), d), CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario a§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP.

32. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

33. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi.

34. Keďže súd prvej inštancie napadnutý rozsudok riadne odôvodnil, pričom zároveň sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie a odvolací súd s týmto odôvodnením súd v plnej miere stotožňuje, k veci považuje za potrebné dodať iba nasledovné:

35. V zmysle § 137 písm. c/ CSP žalobou možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

36. Určovacia žaloba má povahu preventívnu; jej účelom je poskytnúť ochranu právnomu postaveniu - právu navrhovateľa skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práv a naopak. Právny záujem musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t.j. naliehavý. Základnými predpokladmi úspešnosti žaloby o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, sú 1/ úplný okruh strán sporu, ktorým svedčí právo, resp. povinnosť vyplývajúca z hmotného práva (vecná legitímácia) a 2/ naliehavý právny záujem na jej určení.

37. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení je podľa celkom jednoznačnej úpravy v zákone i v zmysle ustálených záverov teórie procesného práva, aj relevantnej rozhodovacej praxe súdov (judikatúry), základným procesným predpokladom každej tzv. určovacej žaloby, pričom bez jeho existencie je vylúčené zaobranie sa takouto žalobou vecne. Uvedené znamená, že v konaní o tzv. určovacej žalobe je vyriešenie si otázky existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení prvou povinnosťou súdu, pretože len kladná odpoveď na takúto otázku poskytuje priestor pre ďalšie konanie vo veci samej (teda najmä dokazovanie zamerané na vecnú podstatu problému), kým naopak odpoveď záporná (teda záver o neexistencii naliehavého právneho záujmu) má viesť k bezodkladnému zamietnutiu žaloby, a to nielen z dôvodu čo najväčšej hospodárnosti konania, ale spravidla i pre naznačenie cesty k ochrane práv strán procesne prípustným spôsobom, ktorým je spravidla buď iné, než požadované určenie alebo naopak plnenie.

38. Určovacie žaloby všeobecne majú potom opodstatnenie tam, kde je ešte len stav ohrozenia práva a nie už jeho porušenia, nakoľko určovacia žaloba podľa ustanovenia § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku má charakter prostriedku preventívnej ochrany práva a naopak nápravu stavu vzniknutého porušením práva možno zásadne zjednať už len za pomoci žaloby na plnenie (§ 137 písm. a) Civilného sporového poriadku). Okrem toho tu však musí byť stav právnej neistoty žalobcu, ktorý má určovacia žaloba odstrániť, pričom naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení musí spočívať v tom, že práve takéto určenie (nie teda žiadne iné) vyrieši všetky sporné právne otázky medzi stranami a vytvorí tak aj pevný právny podklad pre ich budúce právne vzťahy (čiže najmä vytvorí prekážku pre prípadné ďalšie určenia a podľa možnosti predíde aj sporom o plnenia).

39. V súdenom spore niet pochybností o tom, že ide o určovaciu žalobu v zmysle ustanovenia § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (pôvodne § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase podania žaloby), ktorou sa žalujúca strana domáha určenia, že hnutelnosť patriaca jej do vlastníctva nie je zaťažená záložným právom, ktoré je zapísané na liste vlastníctva nehnuteľnosti .

40. Pre posúdenie otázky vzťahujúcej sa k predmetu konania bola treba posúdenie predbežnej otázky platnosti zmluvy o zriadení záložného práva a s ňou súvisiaceho plnomocenstva udeleného pôvodným žalobcom 1 a jeho manželkou aktuálne už jedinou žalobkyňou splnomocnenému zástupcovi právneho predchodcu žalovaného 2.

41. Podľa zistenia skutkového stavu súdom prvej inštancie plnomocenstvom z 11. novembra 2014 (č.l. 4 - 5 a prílohou obálka č.l. 173) je zrejmé, že žalobcovia, ako splnomocniteľ a vlastník nehnuteľnosti v spoluvlastníckom podiele 1/1, nachádzajúcej sa v katastrálnom území T. J., obec T. J., okres Dunajská Streda, vedená Okresným úradom, katastrálnym odborom v Dunajskej Strede na Liste vlastníctva č. XXXX, a to parcely registra „ C „ evidované na katastrálnej mape parc.č. 901/1 zastavaná plocha a nádvorie, Stavby - obchod, druh stavby XX súpisné číslo XXXX postavený na parc.č. 901/1, mali splnomocniť právneho predchodcu žalovaného v 2. rade konajúc Z. Y. na uskutočnenie všetkých právnych úkonov, resp. iných procesných úkonov, ktoré súvisia so zriadením záložného práva k uvedenej nehnuteľnosti na tretiu osobu - záložného veriteľa. Pričom sa uviedli úkony: najmä zabezpečiť v mene vlastníkov všetky potrebné doklady, nevyhnutné na uzatvorenie Zmluvy o zriadení záložného práva k tejto nehnuteľnosti, dohodovať podmienky a uzatvoriť (podpísať) v mene vlastníkov Zmluvu o zriadení záložného práva na nehnuteľnosť uvedenú v tomto splnomocnení vrátane dodatkov k tejto zmluve, uzatvoriť v mene splnomocniteľa Záložnú zmluvu na nehnuteľnosť v prospech tretej osoby - v prospech záložného veriteľa, ktorý poskytne pôžičku resp. úver pre spoločnosť Morfone s.r.o., Bellova 10,949 11 Nitra, IČO 47 248 190, podpísať a podať v mene splnomocniteľa návrh na povolenie vkladu záložného

práva do katastra nehnuteľností na základe uzavretej záložnej zmluvy k tejto nehnuteľnosti, dopĺňať a opravovať tieto podania, vziať tieto návrhy späť, podávať opravné prostriedky proti rozhodnutiam správy katastra, resp. vykonávať iné súvisiace procesné úkony, konať a rokovať pred príslušnými orgánmi a osobami, uskutočňovať všetky právne úkony potrebné a spojené so zriadením záložného práva k nehnuteľnosti. V poslednom odseku je uvedené: „Splnomocnitelia vyhlasujú, že si obsah plnomocenstva pred jej podpísaním prečítali a porozumeli mu, plnomocenstvo udelili na základe slobodnej vôle, ich prejav je vážny, určitý a dostatočne zrozumiteľný. Plnomocenstvo udeľujú bez akejkolvek tiesne a na znak ohlasu plnomocenství i podpisujú.“ Na záver je uvedený dátum 11.novembra 2014 a podpisy žalobcov a prehlásenie p. Z. Y., že prijíma splnomocnenie s podpisom a dátumom 11.novembra 2014 (č.l. 5).

42. Zo zmluvy o zriadení záložného práva z 26.novembra 2014 (č.l. 6 - 10) je zrejmé, že žalovaný v 1.rade ako záložný veriteľ a žalobcovia ako záložcovia v zastúpení s právnym predchodcom žalovaného v 2.rade konajúc prostredníctvom splnomocnenca Z. Y. na základe plnej moci zo dňa 18.júla 2013 vymedzili v článku I. zabezpečený záväzok tak, že „Na základe Zmluvy o pôžičke zo dňa 24.novembra 2014 poskytol záložný veriteľ ako veriteľ dlžníkovi, ktorým je spoločnosť Morfone s.r.o., Bellova 447/10, 949 11 Nitra, IČO: 47 248 190 (ďalej len „dlžník“) pôžičku vo výške istiny: 78.000,-- Eur za podmienok uvedených v uvedenej Zmluve o pôžičke a dlžník sa zaviazal poskytnutú pôžičku splatiť veriteľovi do 1.decembra 2015. Touto zmluvou o zriadení záložného práva sa ďalej zabezpečujú všetky pohľadávky vyplývajúce z vyššie uvedenej zmluvy o pôžičke zo dňa 26.novembra 2014, ako aj všetky ďalšie nároky záložného veriteľa voči dlžníkovi vyplývajúce zo Zmluvy o pôžičke (napr. zmluvné pokuty, úroky z omeškania, náklady na uplatnenie pohľadávky, náklady dobrovoľnej dražby a odmeny dražobníka v prípade potreby ich vynaloženia a pod.)“. v článku II. tejto zmluvy je definovaný predmet zmluvy a identifikácia zálohu v bode 1. nasledovne: „Na zabezpečenie pohľadávok záložného veriteľa voči dlžníkovi vyplývajúcich zo zmluvy o pôžičke špecifikovanej v článku I. tejto zmluvy zriaďuje záložca v prospech záložného veriteľa záložné právo a to k nehnuteľnosti (presná špecifikácia dotknutých nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov). V bode 3 tohto článku sa záložca zaviazal, že bez predchádzajúceho písomného súhlasu záložného veriteľa neprevedie vlastníctvo k zálohu na inú fyzickú alebo právnickú osobu a že záloh nezaloží v prospech ďalšej osoby. Záložné právo, zriadené touto zmluvou, zaniká dňom riadneho a včasného splatenia celej poskytnutej sumy pôžičky s príslušenstvom špecifikovanej v článku I tejto zmluvy. Záložný veriteľ vydá v lehote 7 dní záložcovi o tejto skutočnosti písomné potvrdenie - kvitanciu, ktoré bude obsahovať súhlas s výmazom záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam. V prípade nevrátenia pôžičky v článku 1 tejto zmluvy v uvedenej lehote t.j. do 1.decembra 2015 je záložný veriteľ oprávnený vykonať záložné právo. V bode 4 tohto článku je uvedené, že pre určenie ocenenia založenej nehnuteľnosti bol vypracovaný Znalecký posudok č. 70/2014 zo dňa 24.novembra 2014, ktorý vypracoval znalec Ing. Jozef Gerhardt, bytom W. ulica č. XXX, T. J., evidenčné číslo znalca 910901. Podľa tohto posudku je znalcom určená všeobecná hodnota stavieb a pozemkov spolu 156.000 Eur. Uvedená zmluva o Zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam bola podpísaná dňa 26.novembra 2014 záložným veriteľom (žalovaným v 1.rade) a záložcom (žalovaným v 2.rade, resp. jeho právnym predchodcom). Súčasťou tejto zmluvy je plná moc z 18.júla 2013 a plnomocenstvo z 11.novembra 2014.

43. Z plnej moci z 18.júla 2013 (č.l. 12 a 172) je zrejmé, že právny predchodca žalovaného v 2. rade konajúc P. X. splnomocnil Z. Y., nar. XX.H. XXXX, H. XXX, XXX XX T. ku všetkým právnym úkonom, úkonom súvisiacich so zastupovaním spoločnosti Morfone s.r.o., so sídlom Bellova 447/10, 94911 Nitra, IČO: 47 248190. Splnomocnenec zastupuje spoločnosť pred štátnymi, správnymi a súdnymi orgánmi - Slovenskej republiky. Splnomocnenec sa poveruje právom podávať v mene spoločnosti Morfone s.r.o., so sídlom Bellova 447/10, 949 11 Nitra, IČO: 47 248190 písomnosti, doklady, žiadosti a oznámenia, uzatvárať a podpisovať zmluvy o založení bankových účtov v bankových inštitúciách v mene a za spoločnosť Morfone s.r.o., so sídlom Bellova 447/10, 949 11 Nitra, IČO: 47 248 190, s úplnou dispozíciou s finančnými prostriedkami uloženými na bankových účtoch spoločnosti podľa vlastného uváženia, prijímať hmotný aj nehmotný majetok spoločnosti, vykonávať za spoločnosť ďalšie nevyhnutné právne úkony (vrátane podpisov doručovaných listín, na prevzatie dokladov a akejkolvek korešpondencie adresovanej spoločnosti alebo do rúk konateľa spoločnosti), rokovať v mene spoločnosti a uzatvárať zmluvy, to všetko v rozsahu pôsobnosti podobných splnomocneniam uzatvorených v súlade s právnym poriadkom SR. Splnomocnenec je oprávnený na všetky rokovania a činnosti v rovnakom rozsahu, v akom by ich vykonával konateľ spoločnosti Morfone s.r.o., so sídlom Bellova 447/10, 949 11 Nitra, IČO: 47 248 190. V tejto súvislosti je splnomocnenec oprávnený vykonávať všetky potrebné alebo účelné

úkony a prehlásenia. Splnomocnenec je oprávnený v mene spoločnosti uzatvárať a podpisovať zmluvy a všetky doklady a dokumenty voči tretím osobám, prijímať ich a ďalej konať právne úkony. Spoločnosť Morfone s.r.o., so sídlom Bellova 447/10, 949 11 Nitra, IČO: 47 248190 nesie plnú zodpovednosť zo záväzkov, rozhodnutí a uzatvorených zmlúv prijatých splnomocnencom na základe tejto plnej moci a tiež zodpovednosť za hodnovernosť informácií poskytnutých splnomocnencom v mene spoločnosti. Táto plná moc nie je časovo obmedzená. Uvedenú plnú moc Z. Y. prijal.

44. Z výpisu LV č. XXXX (č.l. 11) k 26.máju 2015 vyplýva, že v časti C je zapísané záložné právo v prospech EMDE trading s.r.o., so sídlom Dopravná 1364/11, 955 01 Topoľčany, IČO: 45 367 876 ,V 8305/14 na CKN parc.č. 901/1 a na obchod so s.č.XXXX na parc.č. 901/1 -1255/14.

45. Z listiny označenej „konvalidácia právnych úkonov“ (č.l. 41) je zrejmé, že konateľka spoločnosti právneho predchodcu žalovaného v 2.rade oznamovala žalobcom, že dňa 18.júla 2013 udelila spoločnosť Morfone s.r.o, so sídlom Bellova 447/10, 949 11 Nitra, prostredníctvom konateľky pani P. X. plnú moc pánovi Z. Y., nar. XX.H. XXXX, bytom H. XXX, XXX XX T., ktorou ho splnomocnila na všetky právne úkony, úkony súvisiace so zastupovaním spoločnosti Morfone s.r.o.. V rámci tohto oprávnenia pán Z. Y. vykonal úkony smerujúce k uzavretiu zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam so spoločnosťou EMDE trading s.r.o. Pre zachovanie právnej istoty vo vzniknutých vzťahoch, spoločnosť Morfone s.r.o. z opatrnosti v zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka dodatočne schvaľuje všetky úkony p. Y. vykonané vo vyššie uvedenej záležitosti, najmä, nie však výlučne; dohodu medzi p, Y. a žalobcom ohľadom sprostredkovania/zriadenia záložného práva na dotknutých nehnuteľnostiach, prijatie plnomocenstva udeleného žalobcom spoločnosti Morfone s.r.o, zo dňa 11.novembra 2014 (prijatie prostredníctvom p. Y.), zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 26.novembra 2014, iné ústne alebo písomné právne úkony vykonané v súvislosti s dotknutou záležitosťou, t. j. so zriadením záložného práva na nehnuteľnostiach v zmysle udeleného plnomocenstva zo dňa 11.novembra 2014 a zmluvy o zriadení záložného právo k nehnuteľnostiam zo dňa 26.novembra 2014.

46. Z písomnej svedeckej výpovede Ing. H. D. (č.l. 40) z 2.septembra 2015 je zrejmé, že jeho blízkym známym je žalobca v 1. rade, obaja sa stali obeťami p. Y., o niečo skôr p. D., od ktorého p. Y. získal 10.000,-- Eur v hotovosti. Išlo o vklad do podnikania s dohodnutým efektom Obchodný vzťah vznikol od nás oboch nezávisle a nevedeli do určitého času o sebe. Nevedeli že majú dočinenia s nevyspytateľnou osobou, ktorá svojím konaním vytvára veľmi kritickú situáciu k žalobcom, ľuďom veľmi čestným a so značne pokročilým vekom. Uvedené vzťahy sprostredkoval ich blízky známy p. T. Y..

47. Z výsluchu svedka Ing. H. D. (č.l. 81) súd zistil, že pána Y. spoznal začiatkom roka 2014, ktorý potreboval isté služby ohľadne získania finančných prostriedkov z banky, pre spoločnosť sídliacu v Banskej Bystrici, a to formou ručenia nehnuteľnosťou. Čo sa týka pána H., vie toľko, že mal záujem predať svoje nehnuteľnosti, pričom sa zoznámil cez pána Y. so Y.. A pokiaľ vie, tak ako vo vzťahu k nemu, tak vo vzťahu k pánovi H., nemal záujem p. Y. sa kontaktovať. Svedok mal vedomosť, že medzi p. Y. a p. H. došlo k istému zmluvnému vzťahu ohľadne predaja nehnuteľnosti, bližšie však nevedel. Spresnil, že od pána Y. sa dozvedel, že pán H., chcel odpredať nehnuteľnosti vo T. J., pravdepodobne za tým účelom sa stretávali so Y., ktorý mal skúsenosť s obchodovaním s nehnuteľnosťami. Rozhodne mohol nájsť vhodného kupcu na nehnuteľnosti. Y. sa zaoberal s nehnuteľnosťami a vie, že sa viedlo aj súdne konanie, z dôvodu že bol podvedený, nakoľko mu nebola vyplatená provízia. Dodal, že Y. musel podpísať dokument, Nevedel o aký dokument sa jedná, až neskôr v januári 2015 sa dozvedel, prostredníctvom pána Y., že došlo k zmluvnému vzťahu ohľadne nehnuteľností vo T. J..

48. Z rozhodnutia Slovenskej obchodnej inšpekcie z 18.novembra 2013 (č.l. 46 - 52) je zrejmé, že žalovanému v 1.rade za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľov mu bola uložená peňažná pokuta 3.200,-- Eur.

49. Zo zmluvy o pôžičke z 26.novembra 2014 (č.l. 75 - 77) je zrejmé, že veriteľ (žalovaný v 1.rade) požičia dlžníkovi (právnenému predchodcovi žalovaného v 2.rade) sumu vo výške 78.000 Eur, pričom dlžník sa zaviazal vrátiť a splatiť uvedenú sumu pôžičky veriteľovi najneskôr do 1.decembra 2015. Pôžička je dohodnutá, ako bezúročná. Sumu pôžičky vo výške 78.000,-- Eur poskytne veriteľ dlžníkovi formou bankového prevodu na jeho bankový účet vedený v W. U. v deň podpísania tejto Zmluvy a Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, ktorou je zabezpečená poskytnutá pôžička. Ďalej v

článku IV. tejto zmluvy je uvedené zabezpečenie pôžičky formou záložného práva (k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobcov). V článku VII. tejto zmluvy je prehlásenie dlžníka o uznaní dlhu v znení: „Dlžník slobodne, vážne a dobrovoľne vyhlasuje, že uznáva svoj dlh voči veriteľovi na základe tejto zmluvy čo do dôvodu a výšky a to z dôvodu poskytnutia pôžičky na základe tejto zmluvy o pôžičke a to vo výške istiny 78.000,-- Eur, pričom uvedená suma pozostáva zo sumy istiny poskytnutej pôžičky, bez ďalšieho príslušenstva pohľadávky. Uvedené uznanie dlhu má účinky v zmysle ust. § 558 Občianskeho zákonníka.“. Uvedenú zmluvu podpísali dňa 26.novembra 2014 za veriteľa (žalovaného v 1. rade).

50. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

51. Z citovaného ustanovenia § 37 Občianskeho zákonníka vyplýva, že jednou z náležitostí právneho úkonu je vážnosť vôle. Právny úkon je urobený vážne, ak vôľa smeruje naozaj k uskutočneniu právneho úkonu. Vôľa nie je vážna, ak prejavujúci nechcel vyvolať právne následky, ktoré by inak v dôsledku prejavu takej vôle nastali. Zo všetkých skutočností, ktoré boli súdom prvej inštancie zistené nesporne, vyplynulo, že pôvodný žalobca 1 ako vlastník nehnuteľnosti s manželkou, pôvodnou žalobkyňou 2, nikdy nemali v úmysle zriaďovať záložné právo na svojej nehnuteľnosti v prospech inej, im neznámej fyzickej ani právnickej osoby. Ani sám Z. Y., ktorý predmetné splnomocnenie od manželov H. získal nedokázal súdu vo svojej výpovedi vysvetliť za akých okolností a dôvod, pre ktorý by sa vlastníci nehnuteľnosti takto mali rozhodnúť. To, že žalobcovia nezištne chceli pomôcť pre nich nič neznamenajúcej spoločnosti právneho predchodcu žalovaného je nelogické a nevieryhodné. Len samotná skutočnosť existencie formálne bezchybného plnomocenstva k urobeniu úkonu je nepostačujúcim bez vážnosti vôle žalobcov k takémuto úkonu.

52. Odvolací súd sa preto zhoduje so záverom súdu prvej inštancie uvedom v bode 48, 49 a 50 odôvodnenia rozsudku.

53. Už samotný záver o nedostatku vážnej vôle pri udelení plnomocenstva Z. Y. na strane žalobcov s prihliadnutím na všetky okolnosti za kých došlo k udeleniu plnomocenstva pre právneho predchodcu žalovaného 2 ,spôsobuje neplatnosť zmluvy o zriadení záložného práva a dôvodnosť žaloby.

54. Odvolací súd sa stotožňuje aj so záverom súdu prvej inštancie v bodoch 52,53 a 54 odôvodnenia rozsudku, ohľadne plnomocenstva danej právny predchodcom žalovaného 2 Z. Y., ktorý je v súlade s názorom vysloveným Ústavným súdom SR v jeho rozhodnutí sp.zn. III.ÚS 353/2012-17.

55. Ani obrana žalovaného I. o nadobudnutí práva v dobrej vôle nemohla obstať Princíp dobrej viery chrániaci účastníkov súkromnoprávných vzťahov je jedným z kľúčových prejavov princípu právnej istoty odvíjajúceho sa od princípu právneho štátu. Nadobúdateľovi práva, pokiaľ toto právo nadobudol v dobrej viere, musí byť poskytovaná široká ochrana, pretože v opačnom prípade by si nikdy nemohol byť istým svojim vlastníctvom, čo by bolo v rozpore s poňatím materiálneho právneho štátu (porovnaj aj R 14/2009). Otázkou dobrej viery takého nadobúdateľa vlastníckeho práva sa tak všeobecné súdy musia vždy riadne zaoberať pri jeho spochybňovaní treťou osobou. Potom už zistenie, že osoba bola v dobrej viere, zakladá poskytnutie ochrany jej vlastníckemu právu. Aj samotný žalovaný I. prejavoval pochybnosť o možnom získaní záložného práva k nehnuteľnosti žalobcov, nakoniec ponúknutú možnosť síce využil, ale následne sám ponúkal žalobcovi 1 možnosť odkúpenia si zaťaženej nehnuteľnosti, čo neb. žalobca 1 nevyužil, nakoľko bol presvedčený o svojom práva, že nehnuteľnosť je zaťažená neplatne.

56. Záver súdu prvej inštancie obsiahnutý v bode 57 odôvodnenia odvolací súd považuje za vecne správny.

57. Čo sa týka odvolacích dôvodov smerujúcich k porušeniu procesných práv účastníkov súdom, ani tieto odvolacie dôvody neboli spôsobilé na zvrátenie resp. zmenu napadnutého rozsudku. Neobstojí tvrdenie odvolateľov, že by žalobca po rozšírení žaloby na žalovaného 3, bol zobral žalobu voči žalovaného 1 späť a to ani podľa zvukového záznamu z pojednávania, na ktorom k takému prejavu vôle žalobcu malo dôjsť. Odvolací súd nespochybňuje odvolaciu argumentáciu žalovaných 1 a 3, ale zároveň poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03 <. z 3.7.2003: "Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec

podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces."

58. Postup súdu prvej inštancie od pojednávania zo dňa 4.11.2016 nebol bezchybný, keď na tomto pojednávaní prijal uznesenie o ukončení dokazovania, pojednávanie odročil za účelom vyhlásenia rozsudku na deň 2.12.2016, ktorý termín všetci účastníci vzali na vedomie. Dňa 02.12.2016, súd v čase určeného vyhlásenia rozsudku však prijal uznesenie, ktorým zrušil uznesenie o ukončení dokazovania, odročil pojednávanie na 21.12.2016 a následne rozhodol uznesením čk. 14C/288/2015-208 zo dňa 7.12.2016, ktorým pripustil zmenu petitu, čím ustálil predmet sporu. Citované uznesenie bolo účastníkom riadne doručené a nadobudlo právoplatnosť. Na pojednávaní na dňa 21.12.2016 účastníci, ktorí termín pojednávania nevzali na vedomie, boli riadne predvolaní a súd prvej inštancie mal splnené podmienky k tomu, aby po opätovnom ukončení dokazovania, vo veci rozhodol rozsudkom.

59. Skutočnosti uvedené v odvolaní žalovaných 1 a 2, preto neboli spôsobilé spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto odvolanie z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23. 11. 2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010).

60. Žalobca v odvolaní neprodukoval žiadne relevantné nové tvrdenia, s ktorými by sa nevysporiadal už súd prvej inštancie. Odvolací súd riadiac sa týmito úvahami osvojil si aj dôvody súdu prvej inštancie, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP <. potvrdil.

61. Iná bola situácie ohľadne závislého výroku o náhrade trov konania, ktorý inak osobitne odvolacími dôvodmi napadnutý nebol.

62. Na pojednávaní súd prvej inštancie vyhlásil znenie výroku o náhrade trov konania v znení: „žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, tak ako budú vyčíslené,“ ktoré znenie prevzal aj do písomného vyhotovenia rozsudku, ktorý v tejto časti odôvodnil tak, že o náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobcovia boli v konaní v celom rozsahu úspešní a preto majú nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník /§ 262 ods. 2 CSP/. Výrok napadnutého rozhodnutia preto nie je v súlade s jeho odôvodnením, ale ani v súlade s aktuálnou zákonnou úpravou.

63. Nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, preto otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t.j. z hľadiska vzťahu výsledku správania sa žalovaného k požiadavke žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.10.2010, sp. zn. 3 Sžo 225/2010). Výrok každého rozhodnutia všeobecného súdu konajúceho v civilnom procese vyjadruje záväzný a zásadne nezmeniteľný názor súdu na predmet jeho rozhodovania. Výrok súdneho rozhodnutia však nemožno vnímať oddelene, od záhlavia a odôvodnenia súdneho rozhodnutia, lebo v odôvodnení má byť uvedené z akých skutkových a právnych dôvodov bol výrok rozhodnutia prijatý vo vzťahu k sporovým stranám,

ktoré sú uvedené v záhlaví rozhodnutia, pričom tieto skutkové a právne dôvody sú jedinými dôvodmi na vynesenie rozhodnutia.

64. Základné právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby postup a rozhodnutie súdu bolo preskúmateľné, aby rozhodnutie obsahovalo dostatok relevantných dôvodov objasňujúcich výrok a súčasne, aby takéto rozhodnutie nebolo arbitrárne. Toto sa týka aj rozhodnutia o náhrade trov konania.

65. Ak súd prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade trov konania účastníkov, rozhodol, len o práve žalobcu a nie oboch pôvodných žalobcov a rozhodol tak, že z výroku nie je nijako zrejmé, akú náhradu trov konania priznal, dopustil sa nesprávneho procesného postupu, ktorým znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, ktorého úlohou nie je nahrádzať činnosť súdu prvej inštancie.

66. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o náhrade trov konania štátu vo výroku II. podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP. zrušil a vec mu v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

67. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude o náhrade trov konania účastníkov opätovne rozhodnúť, zohľadniac výsledok sporu a určiac, či a ktorá zo sporových strán a v akom rozsahu je povinná druhej strane nahradiť trovy konania, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 a 3 CSP odôvodniť.

68. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

69. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).